

Från STRÖNNE till
SEFs styrelse:

Malmö 14/6 1940.

Ang. dansk statistik.

Centra Dana Esperantista Ligo har låtit utskicka ett ganska stort antal frågeformulär till esperantister i Danmark, och det så inkommande materialet har bearbetats av en statistiker/esperantist.

Resultatet föreligger i en MEDLEMSSTATISTIK, maskinskriven i fyra exemplar. Jag har lånat O.C.Langes (ordförandens) exemplar för en "titt".

Utredningen, som omfattar 23 foliosidor, börjar med

Klubbarnas medlemstal och ordnar dem dels efter absolut storlek och dels efter relativ (d.v.s. i förhållande till ortens invånarantal) Främst ligger Fredericia och därefter Köpenhamn på den absoluta tablan, medan Köpenhamn intager jumboplassen i den relativa tablan. Utredningsmannen har nog gjort ett gott arbete på några punkter härvidlag genom att påpeka, att uraktlåt enheten ordna kurser på många platser lett till en kraftig nedgång.

i kapitlet

Manliga eller kvinnliga esperantister samt åldersfördelningen har utredningsmannen gjort den iakttagelsen att dansk esperantörörelse består till 63% av män och 37% av kvinnor. I vårt land skulle nog siffrorna i det närmaste blivit omkastade. C:a 70 % av alla esperantister äro i åldern 25-45 år. Just nu!

När har esperantisterna lärt sig esperanto?

Det diagram som utredningsmannen gjort upp, visar att åren 1933 - 1938 voro de resultatrikaste i Danmark. Sak samma är ju i Sverige. Det torde kanske vara nog så benigt förklara anledningen till detta mer eller mindre plötsliga uppsving för esperanto. Diagrammet ifråga visar en hög kurva åren 1906 - 1910 men sedan ligger kurvan och kryper på baslinjen till år 1931, då den börjar "resa sig".

yrken

I yrkestabellen leder lärarfolket tätt följt av kontorister och husmödrar

Sedan är det ett ganska stort hopp till nästa grupp som består av jordbrukare, trädgårdsmästare, fiskare sedan handelsidkare och hantverkare.

Utbildning

40%	har endast folkskoleutbildning
26%	folkskola plus något ytterligare
9%	realskola enbart
9%	realskola plus något annat
7%	gymnasium plus något annat
3%	s.k. mellanskola (något mer än folkskola)
3%	preliminärexamen (ett mellanting mellan real- och mellanskola)
1%	denna senare utbildning plus något annat
1%	gymnasium enbart

Utredningsmannen påpekar, att 6% äro studenter och erinrar om att mindre än 6% av hela befolkningen äro studenter.

Hos vem har man lärt sig esperanto?

10% av de tillfrågade, som inom parentes uppgick till c:a 500 personer, förklarade att de lärt sig esperanto genom självstudium, och 11% hade till fullo lärt sig språket genom korrespondenskurs. Nu tror jag att dennas enare procent-siffra säkerligen är nögre i Sverige, där korrespondenskurserna äro betydligt mera på modet än i Danmark.

I en bifogad tablå har utredningsmannen gjort upp en sammanställning av de esperantolärare, som de tillfrågade påstått sig hava erhållit undervisning av. I den tablå förekommer nästan alla kända esperantolärare i Danmark, danskar såväl som utlänningar.

Holer Hansen i Holbæk leder med stor marginal sedan kommer L.Friis i Asbyhøj och Margrethe Noll, Köpenhamn.

Samtliga dessa tre har lett kurser icke blott på egen ort utan även på angränsande, vilket förklarar det höga resultatet. Och dessutom har de ju hållit på i många, många år.

Bland utlänningar finner man på fjärde plats en viss Dick Ponti Holland, som jag aldrig hört talas om och sedan August Weide etc.

Varför har man lärt sig esperanto?

Jag kan inte neka mig nöjet skriva av en del av den tablå som

utredningsmannen här bifogat:

Genom bekantas förmedling	47 %	
Annonser	16 %	
Språkintresse	8 %	
Tidnings-, tidskriftsartiklar	6 %	
Pacifism, internationalism etc	4 %	
Föredrag	3 %	
Nyfikenhet	2 %	
Broschyrer	2 %	
Reslystnad	2 %	
I skolor	2 %	
Flygblad	1 %	
omtalat i litteratur	1 %	
Affischer	1 %	
Filatelism	1 %	
Andra orsaker	5 %	= 100 %

Utredningsmannen anmärker bl.a. att procentsatsen för affischer är alldeles för låg, om man tager hänsyn till problemet överhuvud. Dansk esperantorörelse har nämligen i oerhört ringa utsträckning använt sig av affischer under årens lopp, varför det givetvis icke kunnat bli någon stor procentsiffra här ovan.

Examina.

Eftersom danska examina inte svara mot svenska kan man här inte göra någon jämförelse. Av utredningsmannens material har dock framgått, att 21 % av de tillfrågade hade esperanto-examen i en eller annan form.

Undervisningsförmåga.

Utredningsmaterialet visade, att i Danmark
 24 % kunde undervisa i esperanto
 14 % möjligen kunde göra detsamma medan
 62 % icke alls kunde det.

Hur många kan hålla föredrag?

16 % kan hålla föredrag på esperanto
 10 % kan möjligen hålla föredrag på esperanto
 74 % kan icke hålla föredrag på esperanto.

24 % kan på danska hålla föredrag om esperanto
 12 % kan möjligen göradetsamma
 64 % kan det icke

Kännedom om andra språk.

Av 310 tillfrågade personer, valda på måfå

kände man förutom esperanto till		
1 språk	1	96 fall
2	2	93
3	3	53
4	4	26
5	5	23
6	6	5
7	7	7
8	8	2

Det hela verkar onekligen förbluffande, särskilt det där om 8 språk, och man kan nog inte alldeles sätta tillit till statistiken.

Under samma rubrik har gjorts en annan uppdelning som kanske har sitt lilla intresse. Fortfarande rör det sig om antal personer av dem som tillfrågats ("Gallupers")

Språk	Kännedom	Någon kännedom
Engelska	219	40
Tyska	224	37
Franska	92	17
Svenska	46	11
Latin	27	6
Holländska	12	3
Norska	12	0
Italienska	5	5
Spanska	6	3
Ryska	5	4
Grekiska	6	2
Hebreiska	3	1
Isländska	3	0
Finska	2	0
Malaiska	2	0
Färöiska	1	1
Ido	1	1
Novial	1	1
Gammalanglosachsiska	1	0
Hindustani	1	0
Novesperanto	0	1

Hur många esperantister finns det i Danmark

Utredningsmannen vågar inte gå in på spörsmålet något nämnvärt, men förklarar, att han på vissa statistiska beräkningsgrunder och -vägar har kommit fram till att c:a 30.000 danskar lärt sig esperanto under årens gång.

I sitt slutord understryker utredning smannen nödvändigheten av kurser, föredrag och framför allt personlig propaganda.

Ovanstående har meddelats endast som information. Jag föreslår icke, att vi skall gallupera på samma sätt, då det i vår genska ansträngda tid skulle draga för mycken arbetskraft från nyttigare arbete. Men det är onekligen av intresse att se utvecklingen och ställningen i Danmark, som ju i mångt och mycket liknar vår egen.